AH 684

2026Z21769

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister-president (ontvangen 19 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 563

Vraag 1

Bent u bekend met uw eigen bericht op X van 7 oktober 2026 ter gelegenheid van de derde herdenking van de terreuraanval van Hamas op Israël? 1)

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Is de tekst van dit bericht vooraf besproken in of voorgelegd aan de ministerraad? Zo nee, waarom niet, gezien de diplomatieke en politieke gevoeligheid van het onderwerp?

Antwoord

Over hetgeen besproken wordt in de Ministerraad doet het kabinet geen mededelingen.

Vraag 3

Is de tekst afgestemd met de minister van Buitenlandse Zaken? Zo nee, waarom niet? Wie heeft het bericht opgesteld en welke rol had de Rijksvoorlichtingsdienst?

Vraag 4

Moet dit bericht worden gezien als het standpunt van het kabinet? Zo nee, waarom niet, en hoe verhoudt een persoonlijke uiting zich tot uw functie als minister-president? Bent u ermee bekend dat coalitiepartner VVD, bij monde van partijleider Yesilgöz, op dezelfde dag uitsluitend de slachtoffers van de terroristen van Hamas herdacht en het Israëlische optreden in Gaza niet noemde? Deelt u de opvatting van onze fractie dat het kabinet op deze dag niet met één mond sprak? Zo nee, waarom niet? 2)

Antwoord op vraag 3 en 4

Alle X-berichten van de minister-president worden voorbereid door medewerkers van het ministerie van Algemene Zaken. Het kabinet spreekt zoals altijd met één mond.

Vraag 5

Waarom schrijft u dat bijna 1.200 mensen "om het leven kwamen", terwijl zij doelbewust werden vermoord tijdens een geplande terreuraanval? Deelt u de opvatting van onze fractie dat deze formulering de aard van de aanslag verhult? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De minister-president hechtte eraan om op 7 oktober stil te staan bij de verschrikkelijke terreuraanval van Hamas die drie jaar geleden in Israël plaatsvond. Daarbij is gekozen voor een formulering die ook recht doet aan het leed dat zich sindsdien heeft voltrokken. Een dergelijk bericht heeft ten doel het moment te markeren, maar zal niet uitputtend kunnen zijn.

Vraag 6

Waarom acht u het nodig om op de nationale herdenkingsdag van 7 oktober niet uitsluitend de slachtoffers van de terreur van Hamas en zijn bondgenoten te herdenken, maar in hetzelfde bericht ook de Palestijnse slachtoffers van Israëlisch militair optreden te noemen? Noemt u bij herdenkingen van andere terreuraanslagen, zoals 11 september, ook de slachtoffers van het militaire antwoord dat daarop volgde? Zo ja, kunt u voorbeelden geven? Zo nee, waarom bij deze herdenking wel?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Bent u ermee bekend dat van de 251 mensen die op 7 oktober 2023 naar Gaza werden ontvoerd, er 85 dood terugkwamen? Waarom ontbreken deze slachtoffers in uw bericht? 3)

Antwoord

Daar is de minister-president mee bekend. Hij noemt de ontvoerde personen daarom ook expliciet, zie daarnaast het antwoord op vraag 5.

Vraag 8

Hoeveel van deze gijzelaars zijn levend ontvoerd en daarna in gevangenschap omgekomen? Hoeveel van hen zijn door hun ontvoerders van Hamas, Palestijnse Islamitische Jihad (PIJ) of andere groepen vermoord? Kunt u dit per oorzaak uitsplitsen? 4)

Antwoord

Het VN-rapport S/2026/418 vermeldt dat van de 251 op 7 oktober ontvoerde personen er 168 levend zijn teruggekeerd. 83 gijzelaars zijn dus overleden. Het is niet op basis van onafhankelijke bronnen bekend hoeveel van deze 83 gijzelaars bij ontvoering nog in leven waren. De exacte omstandigheden waaronder zij om het leven zijn gekomen, zijn niet bekend. Wel staat vast dat Hamas of PIJ verantwoordelijk is voor hun dood en het immense leed dat hen en hun families is aangedaan.

Vraag 9

U schrijft dat "tienduizenden onschuldige Palestijnen" door het Israëlische leger zijn gedood. Op welke cijfers baseert u dit? Bent u ermee bekend dat het door Hamas geleide ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in Gaza geen onderscheid maakt tussen burgers en strijders? Zo ja, waarom gebruikt u dan toch het woord "onschuldig"? 5)

Antwoord

Volgens cijfers van de Verenigde Naties ligt het dodenaantal in Gaza boven de 70.000. Hoeveel van hen strijders waren, is niet onafhankelijk vast te stellen. Ook wanneer rekening wordt gehouden met de dood van grote aantallen strijders, staat vast dat onder de slachtoffers tienduizenden Palestijnse burgers zijn.

Vraag 10

Hoeveel strijders van Hamas, PIJ en andere terreurgroepen zijn volgens de informatie van het kabinet sinds 7 oktober 2023 gedood? Waarom laat u hen in uw bericht onvermeld of rekent u hen kennelijk tot de "onschuldige Palestijnen"?

Antwoord

Er zijn geen onafhankelijk geverifieerde cijfers beschikbaar over het aantal strijders van Hamas, PIJ en andere terroristische organisaties dat sinds 7 oktober 2023 is omgekomen. Israël stelt dat het meer dan 24.000 strijders in Gaza heeft gedood. Dit aantal kan niet onafhankelijk worden vastgesteld. Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 11

Bent u ermee bekend dat volgens het Israëlische leger alleen al in de eerste dagen van de oorlog circa 450 raketten van Hamas en PIJ in Gaza zelf neerkwamen, met doden en vernielingen onder de eigen bevolking tot gevolg? Heeft het kabinet een schatting van het aantal Palestijnen dat sinds 7 oktober 2023 door mislukte raketlanceringen van Palestijnse terreurgroepen is omgekomen? Zo nee, waarom niet? 6) 7)

Antwoord

Het kabinet is bekend met de berichtgeving van het Israëlische leger over raketten van Hamas en PIJ die na lancering in de Gazastrook zelf zijn neergekomen. Het kabinet beschikt niet over een betrouwbare schatting van het aantal Palestijnen dat hierdoor sinds 7 oktober 2023 is omgekomen. Er zijn onvoldoende onafhankelijk geverifieerde gegevens beschikbaar om vast te stellen hoeveel slachtoffers aan mislukte raketlanceringen kunnen worden toegeschreven.

Vraag 12

Bent u bekend met het onderzoek van Amnesty International naar buitengerechtelijke executies door Hamas en daaraan gelieerde strijders, onder wie acht ongewapende leden van de familie Dughmush die op 13 oktober 2025 in het openbaar werden geëxecuteerd op beschuldiging van samenwerking met Israël? Waarom laat u deze slachtoffers in uw bericht buiten beschouwing? 8)

Antwoord

Daar is het kabinet mee bekend. Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 13

Bent u bekend met het IDF-rapport dat op 7 oktober naast 3.800 Nukhba-strijders circa 2.200 burgers en andere strijders uit Gaza Israël binnendrongen? Hoe beoordeelt u de rol van deze deelnemers aan de aanslag, en waarom ontbreekt dit in uw bericht? 9)

Antwoord

Het kabinet is bekend met deze berichtgeving. Het kabinet veroordeelt de terroristische aanslagen van 7 oktober 2023 en de betrokkenheid daarbij van zowel strijders van Hamas en andere terroristische organisaties als personen die niet tot deze organisaties behoorden in de krachtigste bewoordingen. Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 14

Bent u bekend met de officiële Israëlische cijfers, waaruit blijkt dat sinds 7 oktober 2023 1.318 Israëlische militairen en veiligheidsmensen zijn gesneuveld en 1.029 Israëlische burgers door terreur zijn vermoord, samen 2.347 doden? 10) 11)

Antwoord

Daar is het kabinet mee bekend.

Vraag 15

Waarom noemt u wel de Palestijnse slachtoffers van Israëlisch militair optreden, maar niet de Israëlische militairen, politieagenten en andere veiligheidsmensen die sindsdien zijn gesneuveld, noch de Israëlische burgers die zijn gedood door raketten en drones uit Iran, Libanon en Jemen?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 16

Bent u ermee bekend dat volgens dezelfde officiële cijfers ruim 7.150 nabestaanden zijn toegevoegd aan de kring van Israëlische rouwende families, onder wie 2.143 ouders die een kind verloren, 355 weduwen en 880 wezen? Waarom ontbreken zij in uw bericht?

Antwoord

Daar is het kabinet mee bekend. Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 17

Erkent u dat Hamas en zijn bondgenoten deze oorlog op 7 oktober 2023 zijn begonnen, de gijzelaars hebben vastgehouden, raketten zijn blijven afvuren en de eigen bevolking als menselijk schild hebben gebruikt? Zo ja, waarom komt dit in uw bericht niet terug? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet erkent dat de terroristische aanslagen van Hamas en zijn bondgenoten op 7 oktober 2023 deze oorlog hebben ontketend. Het kabinet heeft de terroristische aanslagen van Hamas en andere terroristische organisaties op 7 oktober 2023, het vasthouden van gijzelaars, de voortdurende raketbeschietingen op Israël en het gebruik van burgers als menselijk schild herhaaldelijk in de sterkste bewoordingen veroordeeld. Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 18

Deelt u de opvatting dat een bericht van de minister-president op een herdenkingsdag voor een terreuraanslag de feiten volledig en zonder eenzijdige weglatingen hoort weer te geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 19

Deelt u de opvatting dat uw bericht, door de oorzaak van de oorlog weg te laten en het leed eenzijdig aan Israël toe te schrijven, in feite het narratief van Hamas overneemt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 20

Deelt u de opvatting dat een dergelijk eenzijdig narratief van de minister-president bijdraagt aan het legitimeren van Jodenhaat in Nederland? Zo nee, waarom niet?

Vraag 21

Hoeveel antisemitische incidenten zijn in Nederland sinds 7 oktober 2023 geregistreerd, en hoe heeft dit aantal zich ontwikkeld ten opzichte van de jaren daarvoor?

Vraag 22

Bent u zich ervan bewust dat uw bericht door veel Joodse Nederlanders als kwetsend is ervaren, juist op deze herdenkingsdag? Bent u bereid uw bericht te corrigeren of aan te vullen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 23

Wat zegt u tegen de vele Nederlanders die uw bericht beneden ieder peil vinden, het zien als heulen met terroristen, vinden dat het antisemitisme aanwakkert en ondersteunt en het een premier onwaardig achten? Bent u bereid om afstand te nemen van uw bericht en uw excuses aan te bieden aan de Joodse gemeenschap in Nederland? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 20, 21, 22 en 23

Het kabinet neemt de zorgen over antisemitisme in Nederland zeer serieus. Voor antisemitisme is geen plaats in onze samenleving. Het kabinet zet zich dan ook onverminderd in voor de bestrijding ervan en voor de veiligheid van de Joodse gemeenschap in Nederland. De politie registreert het aantal antisemitische incidenten per jaar, dus het exacte aantal sinds 7 oktober 2023 valt niet vast te stellen. In 2024 registreerde de politie 880 antisemitische incidenten en in 2025 867. Dat is een toename ten opzichte van 2022, toen er 549 incidenten werden geregistreerd.

Het kabinet herkent zich niet in de kwalificaties die in bovenstaande vragen aan het X-bericht van de minister-president worden verbonden, en ziet geen aanleiding om afstand te nemen van het bericht.

Vraag 24

Wilt u deze vragen afzonderlijk en binnen de gebruikelijke termijn beantwoorden?

Antwoord

Daar waar de antwoorden overeenkomen zijn de vragen gebundeld. Helaas kon niet binnen de gevraagde termijn worden voorzien in de beantwoording.

1) Bericht minister-president op X, 7 oktober 2026 (https://x.com/MinPres/status/2107707771269345357)

2) Jonet, 7 oktober 2026, 'Kabinet op 7 oktober niet op een lijn over Israël' (https://jonet.nl/kabinet-op-7-oktober-niet-op-een-lijn-over-israel/)

3) ABC News, 26 januari 2026, 'Body of last remaining hostage retrieved from Gaza, Israel says' (https://abcnews.com/International/body-remaining-hostage-retrieved-gaza-israel/story?id=129566821)

4) Times of Israel, 29 januari 2026, 'We did not assess all would return': IDF shutters its Hostages HQ 846 days after Oct. 7' (https://www.timesofisrael.com/beyond-all-imagination-idf-shutters-its-

hostages-hq-over-two-years-after-oct-7/)

5) CBS News, 21 februari 2025, 'Hamas returns 4 bodies, including 2 young children taken hostage but not their mother, Israel says' (https://www.cbsnews.com/amp/news/hamas-bodies-israeli-hostages-2-young-children)

6) Times of Israel, 18 oktober 2023, 'IDF says Gazan rockets misfiring with increasing frequency' (https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/idf-says-gazan-rockets-misfiring-with-increasing-frequency/)

7) JNS, 18 okotber 2023, 'IDF: At least 450 terror rockets fell short in Gaza' (https://www.jns.org/israel-news/idf-at-least-450-terror-rockets-fell-short-in-gaza)

8) Amnesty International, 21 augustus 2026 'Hamas must stamp out extrajudicial executions and ensure justice for victims' (https://www.amnesty.ie/?p=1026313)

9) Wikipedia, 8 oktober 2026, 'October 7 attacks' (https://en.wikipedia.org/wiki/October_7_attacks)

10) The Jerusalem Post, 4 oktober 2026 'Defense Ministry: 1,318 Israeli security personnel killed across all fronts since October 7' (https://www.jpost.com/israel-news/defense-news/article-910490)

11) World Israel News, 4 oktober 2026, '2,347 Israelis killed since October 7 invasion' (https://worldisraelnews.com/2347-israelis-killed-since-october-7-invasion/)